

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

1.11.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

1 (4)

Maksuneuvoston 21. kokous - Pöytäkirja

Aika 3.10.2024 kello 13:30-15:00

Paikka Suomen Pankki, Rauhankatu 19, auditorio

1 Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtajana toiminut Tuomas Välimäki toivotti osallistujat tervetulleiksi maksuneuvoston 21. kokoukseen ja totesi jäsenistössä ja sihteerissä tapahtuneet muutokset. Työ- ja elinkeinoministeriö on nimennyt maksuneuvoston varsinaiseksi jäseneksi hallitusneuvos Mikko Holmin ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen erityisasiantuntija Lauri Wileniuksen. Maksuneuvoston työtä koordinoiva Suomen Pankin maksujärjestelmät -osasto on organisoinut tehtäviä uudelleen. Suomen Pankin jäsenenä maksuneuvostossa jatkaa osastopäällikkö Päivi Heikkinen ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenään aloittaa toimistopäällikkö Aleksi Grym. Maksuneuvoston sihteerinä toimii jatkossa Maria Huhtaniska-Montiel Suomen Pankista.

2 Maksamisen ajankohtaikatsaus Suomesta ja Euroopasta

Päivi Heikkinen Suomen Pankista kertoi ajankohtaiset kuulumiset Euromaksualueen vähittäismaksuneuvostosta (ERP)¹, Euroopan keskuspankkijärjestelmän maksujärjestelmäkomiteasta ja eurojärjestelmän digitaalisen euron kehitystyöstä².

Risto Koponen valtiovarainministeriöstä kertoi maksamisen alueen meneillään olevista lainsäätöhankkeista. Maksupalveludirektiivi PSD2 on uudelleentarkastelussa ja keskustelussa on erityisesti ollut petosten torjuntaan liittyvät kysymykset. Taloudellisen tiedon jakamisen kehikko (Financial Data Access, FiDA) etenee, samoin kuin yhtenäisvaluuttapakettien sääntely. Kansallisesti pikamaksamisen aseuksen toimeenpanossa on käynnistynyt lausuntokierros, ja peruspankkipalveluihin liittyen valtiovarainministeriö on perustanut peruspankkipalvelutyöryhmän³, jonka nimeämispöytäkirjat on lähetetty.

¹ Euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston (ERP) kesäkuun kokouksen pöytäkirja: <https://www.ecb.europa.eu/paym/groups/erp/shared/pdf/21st-ERP-meeting/Statement.pdf> (en)

² Eurojärjestelmän digitaalisen euro kehitysprojektin tilannekatsaus: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/progress/html/ecb.deprp202406.en.html (en)

³ Valtiovarainministeriön peruspankkipalvelutyöryhmä: <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM145:00/2024>

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

2 (4)

1.11.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Taina Ahvenjärvi Finanssiala ry:stä kertoi toimialan tapahtumista ja kansainvälisissä ryhmissä tehtävästä työstä. European Payments Councilille (EPC) on ehdotettu skeemaa petostietojen jakamiseen. Request to pay (RtP) skeeman käyttöön-otto on ollut Euroopassa hidasta. SEPA-alueen laajeneminen Balkanin maiden suuntaan etenee. Nordic Payments Council (NPC) kehittää Pohjoismaissa erityisesti yritysten toimintaa ja pikamaksamisen implementointi alkaa Ruotsissa tämän vuoden marraskuussa ja Tanskassa ensi vuonna.

Maksuneuvosto keskusteli maksamisen alueen kansainvälisistä toimista. Jäsenet tiedustelivat erityisesti sääntelytoimien vaiheista hallitusohjelmassa ja eduskunnan keskusteluissa. **Asialistalle nostetaan jatkossa pysyvänä asiakohtana ajankohtaiskatsaus**, jossa käydään läpi maksamisen alueen työryhmäkuulumisia ja muita ajankohtaisia asioita. Jäsenet voivat ennen kokouksia ehdottaa aiheita käsiteltäväksi tässä asiakohdassa.

3 Käteistyöryhmän tilannekatsaus

Tuomas Välimäki Suomen Pankista esitteli käteistyöryhmän tilannekatsauksen. Käteisen käyttäjämäärät ovat vuosien laskun jälkeen stabiloituneet noin kymmenen prosenttiin. Käteisen käyttö vähenee myös muissa Euroopan maissa. Isoissa maissa kuitenkin on myös kotimaisia korttivaihtoehtoja toisin kuin Suomessa, jossa korttimaksut ovat mahdollisia ainoastaan kansainvälisillä maksukorteilla.

Maksuneuvoston käteistyöryhmä kokoontui elokuussa 2024. Asialistalla oli ajankohtaiset kuulumiset jäsenten organisaatioista, käteisen tilastoja ja viimeaikaisia selvityksiä käteisestä ja maksamisesta sekä käteiseen liittyvän sääntelyn tilannekatsaus.

Maksuneuvosto keskusteli käteistyöryhmän jatkosta ja kokoonpanosta. Käteistyöryhmä jatkaa säännöllisiä kokoontumisiaan seurantaryhmänä tai tarvittaessa maksuneuvoston valtuuttamana toteuttaa erillisiä toimeksiantoja. **Maksuneuvosto kannatti ehdotusta selvittää käteisen jakeluverkon riittävää tasoa Suomessa.** Saatavuuden lisäksi useampi maksuneuvoston jäsen ehdotti käteisen hyväksyttävyyden laajempaa selvittämistä. Kilpailu- ja kuluttajavirasto lupautui tukemaan hyväksyttävyyden selvittämisessä tarvittavien tietojen keräämistä. Eurojärjestelmän tekemän tutkimuksen⁴ perusteella hyväksyttävyyden osalta selvityksen odotetaan olevan työläs, joten työryhmän tehtävänä on ensin analysoida toteutettavissa oleva selvitystapa. Käteistyöryhmän tekemä selvitys voisi toimia materiaalina myös valtiovarainministeriön perustamassa työryhmässä.

⁴ Eurojärjestelmän selvitys käteisen käytöstä ja hyväksyttävyydestä yrityssektorilla: <https://www.ecb.europa.eu/press/use-of-cash/html/ecb.uccea202409.en.html> (en)

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

1.11.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

3 (4)

Maksuneuvosto tarkastelee käteistyryhmän jäseniä kirjallisessa menettelyssä ja ehdottaa tarvittaessa uusia jäseniä sihteeristölle.

4 Pikamaksamisen edistäminen Suomessa

Pikamaksamisen edistämisen hanketta koordinoi Maria Huhtaniska-Montiel Suomen Pankista kertoi maksuneuvoston aloitteesta viime syksynä perustetun hankkeen työn tuloksista. Projekti on suunnitelman mukaisesti valmistellut sääntökirjan, sitä tukevan hallintomallin sekä viestintäsuunnitelman suomalaiselle pikamaksamisen ratkaisulle.

Maksuneuvosto kiitti lähes 40 jäsenistä projektia sen tekemästä työstä. Useat jäsenet totesivat sääntökirjan olevan hyvä perusta jatkotyölle ja kannustivat toimijoita seuraavaan vaiheeseen siirtymiseksi eli toimeenpano-ohjeen kirjoittamiseen ja perustamisvaiheen hallintomallin luomiseen. Usea jäsen totesi uusien maksamisen vaihtoehtojen lisäävän kilpailua ja tuovan toimintavarmuutta. Yksi jäsen totesi tarpeen selkeästi tuoda esiin ratkaisun tuoman lisäarvon osapuolille ja yksi jäsen totesi markkinatoimijoiden tekevän ratkaisut itsenäisesti. Yksi jäsen totesi tarpeen saada hallintomalliin mukaan kaikki tarpeelliset osapuolet, joista yksi on viranomaiset.

Maksuneuvosto kannustaa maksamisen alueen toimijoita tulemaan mukaan perustamisvaiheen työhön ja ottamaan käyttöön markkinoiden yhteinen suomalaisen pikamaksamisen sääntökirja. Maksuneuvosto pyysi Suomen Pankkia kutsumaan koolle toimijat perustamisvaiheen hallinto-organisaation perustamiseksi. Perustamisvaiheessa vastuut jaetaan markkinaosapuolille ja koordinaatiotehtävissä olleen Suomen Pankin rooli pienenee.

5 Toiminta-ajatuksen ja jäsenistön päivitys

Asiakohta siirrettiin maksuneuvoston seuraavaan kokoukseen.

6 Muut asiat

Jäsenistö ei esittänyt muita asioita.

Maksujärjestelmät-osasto

Maksuneuvoston sihteeristö

Kokousmuistio

4 (4)

1.11.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Osallistujat

Puheenjohtaja	Tuomas Välimäki	Suomen Pankki
Sihteeri	Maria Huhtaniska-Montiel	Suomen Pankki
Jäsenet	Santeri Suominen, varajäsen	Elinkeinoelämän keskusliitto
	Taina Ahvenjärvi	Finanssiala ry
	Kai Ollikainen	Kansaneläkelaitos
	Simo Hiilamo	Kaupan liitto
	Joel Karjalainen, varajäsen	Kilpailu- ja kuluttajavirasto
	Paula Hannula	Kilpailu- ja kuluttajavirasto, kuluttajansuoja
	Juha Beurling-Pomoell	Kuluttajaliitto
	Niklas Lemberg, varajäsen	Nordea Bank Oyj
	Masa Peura, varajäsen	OP Ryhmä
	Petri Malinen	Suomen Yrittäjät
	Lauri Wilenius, varajäsen	Työ- ja elinkeinoministeriö
	Päivi Heikkinen	Suomen Pankki
	Aleksi Grym, varajäsen	Suomen Pankki
Estynyt	Jarkko Levasma	Valtiovarainministeriö, Julki ICT
	Mervi Luurila	Säästöpankkiliitto
Poissa	Timo Lankinen	Valtiokonttori
	Elina Ussa	FiCom Oy